

Večernik

Leto I. (VIII.), šte. 120

Maribor, ponedeljek, 26. septembra 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 12

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Resna beseda ob prihodu nemških novinarjev

Nemštvo in naši Nemci — Spoštujemo nemški narod, sovražimo vzgojitelje renegatstva

Maribor, 26. septembra.

Danes, ko so prispeli v Maribor zastopniki nemškega tiska iz Nemčije, zastopniki javnega mnenja v velikem stotimilijonskem narodu z bogato kulturo, se nam zdi potrebno, da izpregovorimo nekaj besed o zastopnikih tega naroda v naši državi, zlasti, v kolikor se tiče Slovenije.

Ne bomo tu ponavljali starih trditvev, da se nemških ostankov po naših mestih in treh in ostankov umetno naseljenega nemštva v št. Ilju in drugod, takozvanih sūdmarkovcev, ravno radi njihove sporadične naseljenosti in nekompatibilnosti niti oddaleč ne more smatrati za narodno skupino. Vendar pa tudi tem ostankom ne odreka država njihovih pravic, ker imajo povsod, kjer so za to dani zakoniti pogoji, svoje nemške šole in se tudi sicer danes lahko neovirano kulturno razvijajo.

Toda — in tu preidemo, takoj na jedno stvar — eno zahtevo morajo naši Nemci izpolniti: prelomiti morajo s svojo iz Avstrije podedovano tradicijo in mentalitetom, da med našim slovenskim ljudstvom iščejo proselitstva za svojo nemško politiko, z drugimi besedami, da med našim narodom vzgajajo renegate.

Minule volitve so zopet z bengalično lučjo posvetile na ta žalosten pojav v našem državnem življenju, pojav, ki vedno znova meče senco neupravičenega razpoloženja v ogromni večini našega slovenskega naroda proti nemštvu.

Nemški »vodilci« v Mariboru so bili razočarani nad malim številom nemških glasov v Mariboru in govorijo sedaj okrog, da postavljajo »proskripcijsko« listo vseh onih mariborskih Nemcev, ki niso šli volit in so baje s tem povzročili poraz dr. Mühlheisna. Nas to dalje ne zanima, ker je to njihova notranja zadeva. Toda, naj gg. Mühlheisen in njegovi kompanjoni vraščajo svojo vest: Ako so od volitev izostali res kakšni pristni Nemci, ali se jim ne zdi, da se je tem gospodom morda vendarle kot pravim in poštenim Nemcem zastudil način dr. Mühlheisnove propagande. Da so videli, kako Mühlheisen s slovenskimi brošurami, lepili in letaki izkopava starega duba renegatstva, štajercianstva, slovenskih odpadnikov, ki bi naj mu zasigurali mandat? Ali se ne zdi dr. Mühlheisnu, da se je pravim in poštenim Nemcem studilo, da bi naj bil

nemški poslanec iz Slovenije izvoljen z glasovi Slovencev, ki so za par nemških desetakov prodali svojo slovensko dušo? Ali naj gospodu Mühlheisnu morda navedemo imenoma slučaje, ko so n. pr. v ptujskem in ormoškem kraju dobivali slovenski bajtari in kočari po 500 do 1000 Din nagrade, da so lovili slovenske glasove z nemško listo?

Če bi danes vprašali zastopnike javnega mnenja v Nemčiji, ali oni odobravajo takšno politiko, ne dvomimo niti palmanj, da bo njihov odgovor popolnoma enak mnenju onih poštenih Nemcev pri nas v Sloveniji, ki iz gnusa nad tako nemoralno politiko nemškega vodstva niso hoteli iti volit.

Za ozdravljenje naših medsebojnih odnosov v Sloveniji je nujna in prva potreba, da naši Nemci revidirajo svoje tozadevno stališče in se zanašajo odrečejo raznarodovalne politike, ki je danes sicer ne morejo več uganjati s pomočjo državnega aparata, kakor so to mogli v Avstriji, pač pa jo vodijo še vedno s pomočjo svojega kapitala, s pritiskom v gospodarskem poročilu in z najostudnejšim kupovanjem duš. To je predpogoj.

Slepkopre stoliimo na stališču, da spoštujemo pravice Nemce in jim priznavamo njihove pravice, da pa sovražimo renegatstvo in vse one, ki ga vzgajajo na ta ali oni način. Prepričani smo, da se bodo s tem z nami tudi zastopniki velikega nemškega naroda, ki so danes med nami.

S koroškim vlakom ob 13. uri prispele nemške novinarje so na kolodvoru ob precejšnji udeležbi občinstva pozdravili v slovenskem in nemškem jeziku: vladni svetnik dr. Ipavec v imenu velikega župana, župan dr. Leskovar v imenu mestne občine, urednik Kasper pa v imenu mariborskega novinarskega kluba. Vsi so izražali željo, da bi dobili gostje na svojem potovanju najboljše vtise. Zahvalil se je dr. Rudolf Pechel (»Deutsche Rundschau«) z zagotovilo, da je o najboljših vtisih prepričan. Gosti so se nato z avtomobili odpeljali v mesto na obed, katerega jim je priredilo nemško meščanstvo. Popoldne so se nemški novinarji v spremstvu mariborskih tovarišev odpeljali v Falo, zvečer pa jim priredi občina v hotelu »Pri zamorcu« banket.

kratkem prepiru pobili z latami na tla, da je močno krvavel. Imel je več težkih poškodb na glavi in nos skoro popolnoma zdrobljen.

Težko ranjenega Polenšaka so ljudje še ponoči prepeljali v bolnico v Maribor, kjer so mu nudili prvo pomoč. Včeraj ob 9.30 dopoldne pa je prišel po Polenšaka v bolnico njegov brat in ga odpeljal domov. Nesreča pa je hotela, da je Polenšak, še predno ga je brat pripeljal domov, podlegel težkim poškodbam.

Kdo je pravzaprav zadal nesrečnemu Polenšaku usodne udarce, bo doznala še preiskava. Kakor se nam poroča, so orožniki storilce že izsledili in jih izročili v zapore okrožnega sodišča v Mariboru.

Pod težkim sumom, da je umoril očeta

Pretresljiva rodbinska tragedija pred mariborsko poroto — Skrivnostna smrt starega možaka

Maribor, 26. sept.

Jesensko zasedanje mariborskega porotnega sodišča je bilo otvorjeno danes dopoldne z zanimivo razpravo proti Josipu Šilaku, kočarjevemu sinu iz Trnovcev pri Ormožu, ki je bil obtožen, da je umoril svojega lastnega očeta, 63letnega vdovca Tomaža.

Tomaž Šilak je imel tri sinove, s katerimi je živel v precej napetem razmerju, ker se je baje hotel zopet poročiti, a nobenemu ni hotel izročiti svojega posestva, oziroma je hotel imeti previsok prevzitek. Tudi oče ni imel posebne ljubezni do sinov, zlasti z Jožetom se nista mogla, ker mu je oče očital, da se je izpridil. Hotel je, da bi se izučil v trgovski obrti, toda sin se je kmalu povrnil domov in moral končno služiti za hlapca, ker ga oče ni trpel doma.

Ko se je Tomaž Šilak dne 15. maja lanskega leta okrog pol 21. ure odpravil spat, je naenkrat skozi okno počil strel in Tomaž Šilak se je zgrudil na tla, zadet v desne prsi. Naslednji dan so ga spravili v bolnico v Ormož, kjer je zdravnik primarij dr. Horvat ugotovil, da je bil ustreljen Šilak iz lovske puške. Šilak je okrevljal in se povrnil zopet domov. Orožniki pri Sv. Tomažu so iskali storilca, a ugotovili so le, da si je postavil zločinec k hiši lestvo, da je lahko streljal skozi okno.

Sinova Lovrenc in Jože sta vsako krivdo zanimala. Jože je samo toliko priznal, da je slišal strel, za katerega pa se ni zanimal, misleč, da kdo iz šale strelja. Orožnikom pa se je vendar zdelo čudno, da se Jože ni nič brigal za strel, čeprav ga je slišal. Tekom preiskave so ugotovili tudi sovražno razmerje med očetom in Jožetom, vendar pa to ni zadostovalo za obtožbo in zadeva je zaspala.

Dne 27. decembra 1926, so pri Tomažu Šilaku pozno v noč luščili bučno seme. V hiši so bili: sinova Franc in Lovrenc Šilak in še sedem sosedov. Tomaž Šilak je sedel pri oknu. Proti 23. uri ponoči pa je naenkrat počil skozi okno strel in stari Šilak je obležal mrtev na tleh. Zadeti je bil od krogle v srce in je takoj umrl. Sosedje so hiteli ven, a nikogar ni bilo videti. Le pri oknu so zopet našli domačo lestvo, ki je bila poprej pri Šilakovi drvarnici. V sobi so našli v zidu izstreljeno kroglo.

Orožniki so takoj ugotovili, da ta večer ni bilo doma sina Jožeta, čeprav je bil odšel iz Trnovcev, kjer je služil. Jože je odločno zanimal krivdo in rekel, da je šel iz Trnovcev obiskat kake četrt ure oddaljenega prijatelja. Na potu pa se je premislil in se vrnil domov spat. O umoru je izvedel šele naslednji dan. Orožja sploh nikdar imel ni. Orožniki pa so iskali dalje in res ugotovili, da so imeli Šilakovi ob času, ko je bil oče prvič obstreljen, pištolo in dve vojaški puški. Ena teh pušk so našli po očetovi smrti v bližnjem potoku, v njenem naboju pa eno prazno in eno polno patrozo z enako kroglo, s kakršno je bil ustreljen stari Šilak. Priče so v preiskavi izpovedale, da so takšno orožje videle pri Jožetu Šilaku. Ugotovljeno je tudi bilo, da je bil Jože Šilak

dil od hiše in je pač hotel napraviti konec neznošnemu razmerju.

Josip Šilak je bil že 11. januarja pred poroto in je odločno zanimal vsako krivdo. Razprava je bila takrat v svrhu zaslišanja novih prič preložena.

Današnji razpravi predseduje predsednik okrožnega sodišča dr. Žiher, votanta sta dss. Lenart in okr. sodnik dr. Travner. Zapisnikar dr. Dev jun. Obtožbo zastopa državni pravdnik g. dr. Hojnik. Zagovarja odvetnik g. dr. Mulej. Razpravi so spočetka prisostvovali in podali svoja izvedeniška mišljenja zdravnika dr. Jurečko, dr. Zorjan in puškar Strnad. Dvorana je bila ob pričetku razprave domala prazna. Tekom dopoldneva so jo zasedli poslušalci komaj do polovice.

Čitanje obtožnice in zasliševanje obtoženca je trajalo do pol 10. »Šilak, obtožnico ste slišali. Če imate kaj na vesti, dajte si olajšati in povejte na kratko: Ali ste krivi, da ste 15. majnika obstrelili očeta?« — »Prosim, gospod predsednik, nisem kriv, ne morem priznati!« — »Ali ste krivi, da ste 27. decembra ustrelili očeta?« — »Prosim, gospod predsednik, ne«, odgovarja monotono bledikasti obtoženec. — »Torej v obeh slučajih ste nedolžen?« — »Prosim da!«

V nadalinem pripoveduje Jože Šilak o življenju v domači hiši, kjer so delali in gospodarili sami možki, oče in sinovi, odkar je leta 1922, umrla posestnica Šilak. Jože je bil pri več trgovcih kot učenec, pa je bil povsod odpuščen radi predolgih svojih prstov. Po obdolženčevem mišljenju je mogoče, da je ustrelil očeta kak osebnega sovražnika, ki jih baje ni imel. Proti Jožetu pa govori dejstvo, da je imel večkrat spravljeno v svojih skrivališčih strelno orožje. Sam pa trdi, da še živ dan ni sprožil nobenega strelnega orožja.

Dolgotrajne je bilo zasliševanje 14. priči, ki pa niso prinesle novih momentov v pojasnitev zadeve. Glede prve obstrelitve se je izrazil Tomaž Šilak napram neki priči, da sumi svojega sina Jožeta kot storilca.

Ob pol 13. je bila razprava prekinjena in se je nadaljevala ob pol 15.

Avstrijci žele revizijo trgovinske pogodbe z Jugoslavijo.

Avstrijska vlada je stavila jugoslovanski vladi predlog za revizijo trgovske pogodbe, ki ga je naša vlada sprejela. Avstrijska vlada želi revizijo pred vsem iz razloga, ker je tamošnji parlament sklenil zvišanje carin, zlasti na moko, živino in meso, katerega povišanja pa vlada ne more uveljaviti, dokler je vezana na določbe trgovinskih pogodb. Tozadevna pogajanja bodo trajala precej časa. Avstrijci upajo, da bo Jugoslavija za gotove kompenzacije privolila v revizijo trgovinske pogodbe.

MATCH CAPABLANCA-ALJEHIN.

V soboto sta Capablanca in Aliehin igrala četrto partijo, ki je bila po 50. potezih prekinjena. Partija, v kateri stoji svetovni šahovski prvak Capablanca nekoliko bolje od njegovega protivnika, se je nadaljevala v nedeljo, vendar pa

Uboj v Rošpahu

Maribor, 26. sept.

V noči od sobote na nedeljo, okoli dveh zjutraj, so prišli štirje fantje in sicer: brata Polič, Franc Radolič in Avgust Bobič v gostilno Franca Praha v Rošpahu, kjer se je vršila veselica. Cestar Štefan Polenšak, ki je bil v gostilni zaposlen kot pomožni natakar, je imenovane fante ob pozni uri, ker so bili že precej vinjeni, nagovarjal, naj gredo spat, nakar so ti v resnici odšli. Bili pa so vsi silno razburjeni. Razkažil jih je Polenšakov poziv, Polenšak sam je nato istotako zapustil gostilno in šel približno 200 korakov za fanti, ki so se nenadoma obrnili, ustavili Polenšaka in ga no

Mariborske osnovne šole ob pričetku šolskega leta 1927-28

2245 gojencev na vseh zavodih — Redno nazadovanje na nemških vspelednicah

V Mariboru imamo 4 deške, 4 dekliške osnovne šole, deško vadbno na državem moškem učiteljskem in dekliško vadbno v učiteljskem šolskih sester, skupno pet deških in pet dekliških osnovnih šol.

Ob pričetku letošnjega šolskega leta se je vpisalo v I. deško osnovno šolo v Razlagovi ulici 158 otrok, izmed teh 47 v prvi razred, v II. deško 145 otrok in 70 v nemške paralelke, v III. deško osnovno šolo ob Ruški cesti 335 otrok izmed teh 88 v prvi razred in v IV. deško v Samostanski ulici 282 otrok, izmed teh 72 v prvi razred. Poseben razvoj zaznamujemo šoli na Ruški cesti in v Samostanski ulici, kar je pripisovati živahnemu stavbnemu gibanju v teh mestnih okrajih. Šola v Samostanski ulici je že tako natrpano polna, da so morali otvoriti več novih paralel in radi pomankanja učilnic vpeljati v več razredih delien. dopoldanski in popoldanski pouk. Čim bodo dozidane stanovanjske hiše v Smetanovi ulici, kjer bo nameščenih okoli 60 strank, večinoma z otroci, bo potrebno to šolo kaj kmalu razširiti in prizidati nove prostore. Poleg teh osnovnih šol imamo še štiri razrede na vadbni državnega moškega učiteljskega s 138 učenci.

V dekliško osnovno šolo I. v Miklošičevi ulici se je vpisalo pričetkom šolskega leta 229 deklic, izmed teh 58 v prvi razred; v dekliško šolo II. na Magdalenskem trgu 283 učenek, izmed teh 75 za prvi razred; v dekliško šolo III. na Zrinjskega trgu, ki je obenem vadbna državnega ženskega učiteljskega, 188 otrok, izmed teh 37 v prvi razred in v

dekliško osnovno šolo IV. v Cankarjevi ulici 156 otrok, od teh 37 za prvi razred in 61 učenek za nemško vspelednico. Poleg teh osnovnih šol imamo še pet razredov na dekliški vadbni učiteljskega samostana šolskih sester v Samostanski ulici z 200 učenkami.

Skupno pohaaja letos v vse mariborske osnovne šole 2245 otrok in sicer 1128 dečkov in 1117 deklic. Slovenske razrede poseja 2114 otrok, nemške vzpo rednice pa 131 otrok. Za 131 nemških otrok se vzdržuje šest razredov, tako, da pride povprečno na 22 nemških otrok en razred odnosno po en učitelj. Nemška manjšina se v tem oziru pač nima pritoževati, ker te številke poveda dosti jasno, kako lepo se v naših krajih skrbi za nemško dečo. Radovedni smo, koliko slovenskih razredov odpade v slovenski Koroški na tisoče slovenske deče? Opažati je, da število otrok v slovenskih razredih stalno napreduje, dočim je zaznamovati na nemških vspelednicah redno nazadovanje.

Poleg navedenih osnovnih šol imamo še pomožno šolo za manj nadarjeno in duševno zaostalo dečo s petimi razredi.

Na vseh osnovnih šolah in deški vadbni samostanske šole je nameščenih 74 učnih moči, izmed teh 28 moških in 46 ženskih. Izmed učiteljev je 25 poročenih in trije samci, izmed učiteljic 28 poročenih, štiri vdove in 14 neporočenih. — Učiteljice so poročene: 11 z učitelji, 6 z državnimi uradniki, 3 z upokojenci, 2 z odvetnikoma in po ena s profesorjem, zdravnikom, oficirjem, zasebnim uradnikom, lekarnarjem in novinarjem.

Oddajni radio-aparat v Mariboru

Prva slovenska beseda brezzičnim potom na naši severni meji — Oddajni poizkusi g. Bračka na pošti — Važen praktični pomen oddajne postaje

Že pred nekaj tedni je šla prvič na naši severni meji, v našem mestu, skozi ozračje brezzičnim potom slovenska beseda; marsikak radioamater je bil takrat presenečen in se skoraj ni zavedal resničnosti, da so bile besede v njegovem slušalu res slovenske. Edina postaja v naši državi, ki oddaja v domačem jeziku je zagrebška, pa še ta ni vsem amaterjem dozvetna.

Na mariborski poštni sekciji je g. šef Bračko provizorično uredil oddajni radiofonski aparat, ki ga je deloma sam izpopolnil, deloma pa ga je za slične poizkuse uporabljal že ing. Osana. Ako stopimo po stopnicah poštnega poslopija v najvišje nadstropje in gremo v sobe, tedaj nam pade takoj v oči napis nad vratmi: Radio. V tej sobi so sami poizkusni aparati za radio-tehniko. Na dolgi mizi je prilično velik aparat, naša oddajni aparat.

Oddajni aparat, ki sprejme govor ali glasbo potom blizu postavljenega mikrofona, prenese te tresljaje potom petih oddajnih cevi v anteno, ki se razprostira nad poštnim poslopijem. Tok za aparat se pa nahaja pod mizo v mnogih akumulatorskih baterijah, izmed katerih je največja anodna baterija (400 Vol. tov). Na aparatu samem so različne induktivne tuljave in merilni instrumenti. Oddajna energija tega aparata je sicer majhna, v anteno gre namreč samo 0,3 Apera, vendar je kljub temu sprejem s cevkami v mestu res izjemen in najboljši izmed vseh postaj. Oddajni poizkusi se vrše na valovih med 300 in 400 m. Stalni val se bo šele s časom določil, treba je še namreč premagati najrazličnejše ovire, glavne so gmočte. Na vsak način pa bo treba povečati oddajno energijo. S tem bi pridobil Maribor res ogromno, posebno pa okolici. Dragega sprejemnega aparata si pač ne more vsakdo kuniti. Ko bo

mogoč sprejem mariborske oddajne postaje z detektorjem, tedaj pa bo tudi to vprašanje rešeno. Detektor s slušalom se dobi že za par sto dinarjev kompleten, in velika prednost detektorja je, da si ga lahko vsak sam konstruira.

Na vsak način pa bi potemtakem morala imeti mariborska oddajna postaja svoj stalni program. A vsega tega g. šef Bračko gotovo ne bi mogel obvladati radi denarnih težkoč. Ustanoviti se bo morala zato posebna družba. Program za oddajanje je že skoraj na dlani. Od poštnega poslopija ni daleč do hiše umetnosti — gledališča, tudi Ljudska univerza je v isti hiši in končno še kino Apolo. Marsikak okoličan bo pozimi ob topli peči lahko doma poslušal večerno godbo, ali pa opero. Največ zanimivosti in pouka pa bi vsekakor nudila predavanja in koncerti Ljudske univerze. S tem bi radio nadaljeval pot Ljudske univerze, nudil bi poslušalcem, svojim abonement glasbo, recitacijo in različna poročila z našega globusa.

Čas, ko se bo to zgodilo, ni daleč; odvisno je le od dobre volje zainteresiranih krogov, ki bi to velevažno izobraževalno sredstvo podprli. Upajmo, da bo naša država v našem gledališču mikrofona, ki bo namenjen v prvi vrsti onim slojem, ki še niso bili nikdar v gledališču, bodisi radi gmočtno ozirno bodisi radi oddaljenosti, to so posebno delavci v kolonijah in tudi okoličani bodo gotovo prišli na svoj račun.

Danes zadnji dan!

Pat & Patachon
kot lovca na volkove

Velika eksplozija od smeha in veselja. Vse dosedajne predstave rasprodane! Kino Union. Telefon 329. 6a

Mariborski in dnevni drobiž

Sprejem patrijarha Dimitrija v Mariboru

Vrhovni poglavar srbsko-pravoslavne cerkve, patrijarh Dimitrije, se mudi te dni prvič oficijelno v Sloveniji. Iz Rogaske Slatine, kamor zahaja vsako leto na odhiti, se je pripeljal v soboto popoldne v Maribor. Na kolodvoru so pričakovali čestitljivega starčka zastopniki oblastev, skoro polnoštevilo mariborska pravoslavna cerkvena občina in lepo število ostalega občinstva. Tudi pred kolodvorom je bilo zbrano mnogo ljudstva, da vidi najvišjega srbskega cerkvenega dostojanstvenika, ki je napravil zlasti po svoji nenavadni skromnosti in priprostosti najlepši utis. Patrijarha so takoj po njegovem izstopu iz salonskega voza pozdravili veliki župan dr. Schaubach, podžupan mariborski dr. Lipold, polkovnik Luković, srezki poglavar dr. Ipavc, neki svečenik ruskih emigrantov v mariborski oblasti, predsednik mariborske pravoslavne cerkvene občine, Petar Miović, in podpredsednik, trgovec Jakob Perhavec. Za prisrčni nagovor g. Miovića se je zafvalil patrijarh s kratkim nagovorom, v katerem je poudarjal, da družni naš narod kljub malim verskim razlikam skupna krščanska vera. Segel je v roko vsem zastopnikom in se zato med gostim špalirjem občinstva, deleč božji blagoslov, odpeljal v spremstvu velikega župana in škofskega dvornega karlena v škofijsko palačo, kjer je bil gost škofa dr. Andreja Karlina.

Petnaest knjižnic ob meji!

Zveza kulturnih društev v Mariboru se je v tem letu posvetila zlasti ustanavljanju ljudskih knjižnic. Ustanovila jih je že 11 in sicer: 1. Težno pri Mariboru, 2. Sv. Duh na O. vrhu, 3. Z. Lovo pri Poljčanah, 4. Pobrežje pri Mariboru, 5. Sv. Ilj v Slov. gorah, 6. Lehen-Brezno, 7. Krčevina pri Mariboru, 8. Smartno ob Paki, 9. Sv. Ana v Slov. gorah, 10. Odranci v Prekmurju, 11. Marija Snežna. Pripravlja pa se ustanovitev in so knjižnice že tu: 12. Sv. Peter pri Mariboru, 13. Remšnik na Kozjaku, 14. Spodnja Kungota in 15. Sv. Vid pri Grobelnu.

To je v prvih petnajst. Ali v letu 1928. mora biti 25 javnih knjižnic ustanovljenih. To je mogoče! Le malo podpore Vas prosimo, Vas, ki ljubite našo zemljo in naš narod. Darujte knjižice za ljudske knjižnice, obiskujte naše kulturne filme v sobotah in nedeljah! Za 3 Din boste gledali najboljši znanstveni filme. Čuvarji meje smo!! — ZKD.

Učiteljica Olga Permetova.

V soboto popoldne je nepričakovano umrla po kratki bolezni strokovna učiteljica dekliške meščanske šole v Cankarjevi ulici, gđ. Olga Permetova, stara komaj 28 let. Prehajala se je pred dnevi na šolski ekskurziji in je sedaj podlegla pljučnici. Pokojnica je bila nad vse marljiva učiteljica ter agilna delavka v mnogih organizacijah in drugih društvih. Več let je bila tajnica mariborskega Učit. društva in blagajničarka »Društva učiteljic«. Pravkar je dovršila dvoletno višjo pedagoško šolo v Zagrebu ter je stala tik pred diplomskim izpitom. Bodi pokojnici lahka domača zemlja preostalih naše sožalje!

Novinarski ogled nove avtomatske centrale.

Tehniška sekcija je povabila člane Mariborskega novinarskega kluba, da si ogledajo montažo nove avtomatske telefonske centrale. Tovariši naš se zglase v sredo dne 28. tm. ob 11. uri v pisarni tehniške sekcije, glavna pošta, II. — Novinarski klub.

Mariborska gledališka sezona

se otvori v četrtek 6. oktobra s klasično Gogoljevo komedijo »Revizor«. V nedeljo, 9. oktobra bo premijera Kalmanove opere »Bajadera«, opera pa pripravila na novo naštudirano »Traviato« ter Smetanov »Poljuba«. Drama študira že Kraigherjevo »Školjko«, Shawovega »Pygmaliona« ter Flers-Cailletovo moderno komedijo »Lena pustolovščina«.

Poučna ekskurzija živinorejcev v Avstrijo.

V sredo, dne 28. septembra jutraj, odpotujejo udeleženci poučne ekskurzije živinorejcev, katero priredila skupaj oblastni odbor mariborske oblasti in mariborski okrajni zastop v Avstrijo. Ekskurzijo vodijo strokovnjaki od kmetijskega oddelka velikega župana. Povratek se bo vršil v nedeljo, dne 2. oktobra preko Dravograda. Prijavilo se je okoli 50 oseb. Vsi sprejeti udeleženci se morajo zbrati pred glavnim kolodvorom v Mariboru v sredo ob pol šestih jutraj, kje sprejmejo ustmeno vsa nadaljna navodila. —

Kmetijska razstava v Varaždinu.

V soboto 24. tm. je bila v Varaždinu slovesno otvorjena kmetijska razstava. Predsednik razstavnega odbora je grof Bombelles. Razstava je lepo urejena ter je zadivila posetnike. Veliko je število razstavljalcev. Zlasti padalo v oči oddelki veleposestva Bombelles, vlastelinstva Jorgis, ter nekaterih kmetovalcev iz Jalžabeta. Občinstvo kaže veliko zanimanje za razstavo ter jo poseja v značnem številu. —

Krava povzročila nesrečo.

Mizar železniške delavnice Marčinko ima v Rogozi malo posestvo, kjer redi tri krave. Ko je prišel včeraj popoldne v hlev, je začela ena krava biti okrog sebe. Posestnik je naglo skočil v stran ter po nesreči zadel ob hlevsko okno. Šipa se je razbila ter mu močno ranila levo roko. Moral je v bolnišnico po zdravniško pomoč. —

Prepir in nož.

Delavec Ervina Zdvoca iz Sv. Petra pri Mariboru je včeraj neki Peter Komlec, doma tudi pri Sv. Petru, v prepiru z nožem obklal po glavi, ramji in nogi.

Nesrečno ogledalo.

Čevljarski moister Franc Kramberger se je včeraj popoldne okrog 6. ure pripeljal s kolesom domov na Zrinjskega trg. Ko je v sobi kolo pristavil ob steno, je pa zadel ob večje ogledalo, ki se je snelo ter se mu zrušilo na nogo. Črepinje so ga obreale tako močno, da ga je rešila postaja nezvestnega vsled velike izgube krvi prepeljala v bolnišnico. —

Zločin vaških pretepačev.

Splavarica Franca Škofiča iz Zgor-nega Dupleka so včeraj popoldne ob povratku iz gostilne Marinek, kjer je nekaj časa mirno kramljal s svojim prijateljem, napadli vaški pretepači — baie jih je bilo 8 — ter mu zadali 16 vbodilajev z nožem. Ranjenega Škofiča so prepeljali v bolnišnico, napadalce pa zasledujejo orožniki. —

Nezgodna delavca.

Mizar Alojz Živko pri podjetju Hochenegger, doma iz Pobrežja, si je v soboto pri delu poškodoval desno roko. Zdravi se v bolnišnici. —

Izvošček v zadregi.

Sinoči je izvošček Rudolf Čohl pripeljal po mestu mesarska pomočnika Franca S. in Ivana I. ter mesarskega pomočnika Josipa K. Nočna ekspedicija je trajala nad dve uri. Pred neko gostilno v Kacijanarjevi ulici je izvošček zahteval plačilo 80 Din. Mesto nagrade pa ga je vpieni France udaril po glavi in ga hotel potegniti raz kozla, pri čemur mu je raztrgal suknjico in mu povzročil 100 Din škodo. Nehvaležnost vseljakov bo nagradilo sodišče. —

Tatvina govejih kož.

Pavla Dužmanu, ojaškemu dobavitelju, so v noči od sobote na nedeljo neznanj storilci s ponarejenimi ključji vdrli v skladišče v mestni klavnici in mu ukradli dve goveji koži, vredni 800 Din. O tatovih manjka vsaka sled. Koži sta bili zaznamovani s črko K. —

Naiden kovčeg.

Blizu Spitala na Koroškem je neki posestnik našel na državni cesti kovčeg, v katerem so bila poleg raznih predmetov tudi pisma z naslovi iz Maribora in Zagreba. Oškodovanec naj la-vi svoj naslov tukajšnjemu policijskemu komisariatu. —

Velefilm! 8 velikih činov.

Premijera za Jugoslavijo!

Velefilm! 8 velikih činov

Dr. IMHOFF (Kadar govori srce mladosti)

Po znanem romanu „Dr. Arthur Imhoff“ od Hans Land-a. **Prekrasna drama mlade ljubezni.** — V glavnih vlogah **Albert Bassermann**, največji gledališki umetnik in **Lee Parry**, filmska krasotica. **KINO UNION!** Telefon 329. V torek 27. do petka 30. septembra 1927

Svet strupa in strasti

Kraljestvo „bele smrti“ — Kako se nabavlja strup

Posebna komisija Društva narodov si že leta beli glavo z vprašanjem opija in kokaina. To vprašanje je težko radi tega, ker sta oba strupa tako tesno vezana s produkcijo in financami. Sedaj je komisija napela vse sile, da bi izdelovanje preparatov iz obeh strupov omejila edinole na to, kar služi znanstveni in medicinski svrhi. Če se to doseže — kar je pa zelo dvomljivo —, se bo mogoče omejilo po nekod zauživanje obeh strupov v velikih množinah, strastno nagajanje do »črne in bele smrti« — kakor se oba strupa tudi imenujeta — pa zlasti med civiliziranci ne bo prenehalo.

Danes ni velikega mesta civilizirane sveta, kjer se ne bi v soparnih nočeh po ozkih, starih ulicah in pod oboki mostov nalik duhovom potikale sence ljudi, ki svetlobo dneva komaj poznajo in tudi ponoči iščejo mesta, kjer je najtemnejše. Te sence, ki se nagloma pogreznejo v neprodorno temo, kakor hitro zaslišijo trdni in umerjeni korak policista, tvorijo borzo bele smrti ali kokaina. Kraljestvo tega strupa ima pa svoje podanike po najrazkošnejših palačah ravno tako, kakor v zakotnih beznicah in v najrevnejših kočah. Telesu, ki se je vdalo z vsemi živci kokainski strasti, se dovaja ta strup skozi usta in skozi nos kot prašek ali pa potom injekcij.

Trgovina s kokainom je pri vsej svoji riskantnosti zelo dobičkanosna in silno spretno organizirana. Sence v zakotnih ulicah so le majhen del prekupčevalcev belega strupa. Druga vrsta prodajalcev šeta po obljudenih ulicah brez vsake razlike od ostalih pasantov ter ima svojo stalno klijentelo. Potem pride cela vrsta kokainskih tihotapcev in založnikov, ki imajo celo verigo ali mrežo svojih kupčijskih posredovalcev. Oni, ki še niso podaniki kokainovega kraljestva, pridejo težko do zaželenega strupa in strastne naslade. Ljudi, ki so na glasu kot kokainski razpečevalci, ni težko

naйти. Silno težko je pa od njih dobiti zaželeno, ker so zelo previdni in nezaupljivi. Neznane ljudi imajo brez izjeme za volune. Potrebna je cela vrsta priporočil s točnimi gesli, da prodajalec kokaina proda nekaj iz svoje zaloge do tedaj nepoznanemu človeku.

V kraljestvu ali svetu kokaina je ravno tako, kakor v svetu politike in financ. Med dobavitelji in razpečevalci so gotove trdne organizacijske zveze, metode so pa skrivnost vsakega posameznika. Po potrebi so vsi člani kokainske trgovine solidarni, ali pa drug drugemu popolnoma tuji. V splošnem se pa med seboj poznajo samo glavni činitelji nevarne trgovine, dočim veliko število drugih in nižjih izvršuje samo naloge, katerih izvor je izvršilu od kraja do konca v največji tajnosti. Teh »malih« polovi policija lepo število. Ne pridobi pa s tem ničesar gotovega za izsleditev glavnih prekupčevalcev, ker mali posredniki ne morejo ničesar izdati, pa če bi to tudi hoteli.

Mnogi si oskrbujejo kokain tudi s ponarejanjem receptov. Slučajno se dobi pristni recept na malo kokainsko količino in s tem receptom se na dobro srečo hodi od lekarne do lekarne. Mnoge lekarne nasedejo raznim izgovorom ter izdajo ponovno malo dozo. Recepte se seveda tudi korigira, radira in ponareja. Človek, ki pride s ponarejenim receptom v lekarno, si že v naprej nabrusi pete. Najhujše, kar se mu lahko zgodi, je to, da stopi lekarnar k telefonu ter pokliče zdravnika, ki je pravilno ali potojtorjeno podpisan na receptu. V tem trenutku donosilec recepta že beži iz lekarne.

Vseh organizacij in okolnosti, potom katerih se civilizirani svet ugonablja s kokainom, ne more odpraviti nobena komisija in konferenca. Celo med člani komisij so lahko kokainisti. Način današnjega življenja je trdno zvezan z narkotičnimi sredstvi in strasti premagujejo vse zapreke.

Hotel bo letel v New-York

Angleški graditelj zrakoplovov Burney gradi za angleško vlado velikanško zračno ladjo »R. 100«, ki obsega 142 tisoč kubičnih metrov. Ta ogromna zračna ladja, ki bo že letos izgotovljena, je celo za današnjo, z velikanskim razmahom tehnike obeleženo dobo kakor izvor Jules Vernejeve fantazije. Ladja ima spalne kabine za 100 potnikov, ki zadosti najbolj razvijenemu okusu in salon za potnike, kakor ga imajo najudobnejši parniki. Električni radiatorji bodo oskrbovali primerno temperaturo v teh prostorih, radio bo pa 1000 metrov nad morjem potnike zabaval z godbo iz Londona in Pariza. Graditelj pravi, da bo ta zračna ladja odprla novo dobo potniškega prometa. Vse udobnosti modernih parnikov bodo dane tudi v zraku s to prednostjo, da bo hitrejša kot brez vsakega nadležnega ropotanja, pretresanja, prahu in sili drugih neprijetnosti, ki so na železnici in parniku neizogibne. Za stalno zračno progo med Londonom in Newyorkom je že vse preračunano. Voznina bo prišla na 33 tisoč dinarjev. Iz Londona v Indijo bi stalo okroglo 28 tisoč, v Avstralijo pa 39 tisoč dinarjev. Graditelj je prepričan, da razvoj ne bo ostal pri zračni ladji »R. 100«, ampak da bo v par letih nastalo celo brodovje podobnih zračnih ladij, ki se bodo dnevno podajale na pota od 5 tisoč in še več kilometrov.

Spominajte se CMD

Starikavi pomlajevalec Voronov

Budimpeštanski risar in novinar Michael Lorant je razposlal raznim listom karikaturu pomlajevalca Voronova s sledečim pripisom: »Veliko razburjenje v Budimpešti. Voronov je tu. Tovariši ostrijo svinčnike za pisanje in za risanje. Novinarji imajo pomlajevalca v delu in tako mi je uspelo napraviti neopaženo njegovo karikaturu. ro. Obraz je za karikaturiste kakor nalašč. V dolžino raztegnjena fiziognomija z velikimi očmi čudne rezi in — kar je prava senzacija za pomlajevalnega apostola — obraz s tisočermi gubami. Če govori, plešejo te gube pravi bojni ples in skušajo enako pantomimikom samostojno izraziti to, kar duhoviti profesor razklada. Obraz njegov je absolutno zanikanje pomlajevalne teorije in slaba reklama za pomlajevalca. To ve tudi sam in zato daje časopisom samo skrbno retuširane fotografije. Ko sem bil z njegovo karikaturu že skoraj gotov, je ravno nekemu pripovedoval, kako je v Ženevi zavrnil one, ki so ga hoteli narisati ter ni hotel dati na rizbo svojega podpisa. V tem trenutku sem mu pa pomolil gotovo karikaturu pod nos. »Sem res tak?« — je dejal — ves presenečen. Podpisal jo je pa vendarle.«

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Sportna nedelja

ISSK. Maribor — SK. Viktorija (Zagreb)

Včerašnje gostovanje zagrebške Viktorije, ki je nastopila brez internacionalca Premierla, je nudila dovelj zanimivo igro, vendar ni izponilo pričakovanj.

Gostje se predvedli hitro prodorno igro in s hitrim startom spravili domačine popolnoma iz koncepta. V napadu Viktorije sta se odlikovala center in leva zveza. Krilska vrsta je vzdrževala zvezo med napadom in obrambo, ožja obramba pa je bila edino na mestu in nudila Mariboru trd odpor.

Pri domačinih je zatajilo vse. Napad se spričo hitrih nasprotnikov ni znašel. Naisla bi mož je bil Starobar v nesigurnosti in neodločnosti pa so mu bili precej enakovredni tudi ostali napadalci. V krilski vrsti je zadovoljil Košenina, dočim je bil Hreščak izpod običajne forme. Branilca, zlasti Pliberšek, sta zakrivila obilo taktičnih napak, dočim vratar na neodločenem rezultatu ne nosi nobene krivde.

Potek tekme je bil jako živahen. V prvem polčasu je hitri tempo Zagrebčanov domačine presenetil. Šele v drugi polovici polčasa, ko so Zagrebčani dosegli radi napake obrambe vodilni gol, se je napad znašel od trenutka do trenutka in po Vodebu, ki je bil tokrat odločnejši kot običajno, izenačil. Bertonec se ni uveljavil niti na zvezi niti na centru; ravnotako Hreščak II. Starc je zadovoljil v prvem polčasu. Kmalu nato je Vodeb z razantnim strelom iz 20 metrov dosegel vodstvo za Maribor.

V drugem polčasu je po tretjem голу, ki ga je lepo plasiral Hreščak, nudila igra žalostno sliko. Maribor je skušal nerazpoloženo moštva dvigniti z izpreminjanjem postave, kar pa je povzročilo še večja nespornost. Obojestransko so prizadevanja temeljila le na prodorih in poizkusih posameznikov. Pojavi smiselne igre in kombinacijskih potez so izostali in hitrejšim Zagrebčanom je uspelo že zasigurano zmago Maribora znižati na neodločen rezultat.

Glavni vzrok leži gotovo v napadu, ki v vsej sezoni nastopa v različnih postavah, mesto da bi se definitivno določila posameznim igralcem mesta, kar bi v doglednem času toliko dvignilo njih skupno igro, da bi sliči neuspehi morali izostati.

Invalid kot pekovski pomočnik in profesor

Na Dunaju se rešuje pri razsodiščih — vsekakor visoko stoječih socialnih ustanov — sledeča zanimiva zadeva: Invalid Josip Friedel je bil pred začetkom vojne pekovski pomočnik. V drugem letu vojne je bil tako ranjen, da ni mogel več izvrševati svojega prejšnjega poklica. V bolnišnici in pozneje v invalidskem domu se je pa mladi, inteligentni človek začel baviti s študijami, položil je maturo in po štiriletnih univerzitetnih študijah je postal doktor filozofije. Danes je nekje profesor. Ves čas, odkar je bil ranjen in pripoznan za invalida, dobiva invalidsko podporo in tudi pri vseh uradnih, ki jih je izdala avstrijska republika glede invalidnine, ni našla komisija za pregled invalidov še nobene spodbude nad tem, da dobiva profesor dr. Friedel isto invalidnino, kot bi jo dobival pekovski pomočnik Friedel. Naenkrat je pa prišla neka računarska državna kontrola z ugotovitvijo, da dr. Friedlu ne pripada invalidska podpora, ki je bila odmerjena še tedaj, ko je bil invalid pekov. pomočnik. Dr. Friedel je nato izjavil, da smatra invalid-

Sodnik g. Nemec je zadovoljil, ni pa priznal Mariboru regularnega gola, ki ga je dosegel Bertonec.

Maribor rez.: Svoboda rez. 3:0 (2:0).

Tudi rezerva Maribora je imela včeraj slab dan. V igri ni bilo nikakega sistema. Gole, ki so padli, je bolj pripisati slučaju kot pa rahli premoči, ki spričo raztrgane igre ni prišla do veljave.

Jugoslavija: Madžarska 5:1 (2:0).

Jugoslovanski tim, o katerem je madžarski tisk pred tekmo zatrdjeval, da ne bo kos težki nalogi in s sigurnostjo pripisoval zmago Madžarom, je zaslužen s prvovrstno igro porazil nasprotnike v visokem nepričakovanem razmerju 5:1. Jugoslavija je v letošnjih meddržavnih tekmah docela rehabilitirala svoje pozicije v mednarodnem sportu. Od petih tekem je državna reprezentanca podlegla samo enkrat v Budimpešti, dočim je tri tekme proti Romuniji, Bolgarski in Madžarski odločila v svojo korist, proti Češkoslovaški pa dosegla remis.

Madžarska:Avstrija 5:3 (2:2).

V Budimpešti je prva državna reprezentanca Madžarske porazila Avstrijo v razmerju 5:3 (2:2), dočim je medmestna tekma Dunaj:Pešta končala neodločno 2:2.

Beograd-Hašk:BSK 3:3 (0:1-).

Hitzel porazi ponovno Leyrerja

Zasluzena zmaga boljšega.

V včerašnjem tekmovanju za kupo »Marburger Zeitung« je mladi nadebudni Hitzel po krasni igri premagal rutiniranega Leyrerja s 7:5 7:5, 0:6, 9:7. Zmagovalec je prekašal v ostrini in sigurnosti, posebno v igri pri mreži svojega tehnično sicer boljšega nasprotnika. Leyrer je v priči uspehov izven Maribora neprijetno razočaran. H. tembol, ker je v celi igri prepuščal inicijativo svojemu nasprotniku, ki je tudi »okazal razveseljivo samozavest, medtem ko se je ravno od Leyrerja pričakovalo glede na njegovo rutino mnogo več. Tekmovanju je prisostvovalo nad 100 ljudi. Po igri, ki je trajala 2 in četrt ure, sta s kratkimi nagovori predala pokal novemu posestniku šefurednik Udo Kasper v imenu »Marburger Zeitung« in g. Radvan Šepc v imenu ISSK »Maribor«.

ske podporo danes, ko je profesor, v enaki meri za potrebno, ker zasluži v inteligenčnem poklicu manj, kot bi zaslužil v manualnem, če bi ostal pri istih močeh, s katerimi je odšel v vojsko. Sedaj odločujejo razne instance, ali je invalidnina podpora v življenju invalida sploh, ali je pa birokratično vezana na okolnosti, v katerih je bila priznana. Merodajni krogi socialnega skrbstva se zelo zanimajo za razsodbo. Zanimiva je pa ta zadeva tudi za vse invalidske organizacije. Odločitev bo seveda brezpredmetna za invalide v onih deželah, kjer je invalidnina tako nizka, da ne more pomagati niti intelektualnemu, niti manualnemu delavcu.

Bajni dobički tvornice avtomobilov.

Ameriška tovarna avtomobilov »General Motors Corporation« izkazuje za prvo polletje 1927 nič manj kot 129.250.200 dolarjev ali šest in pol milijarde dinarjev čistega dobička. Po izplačilu običajne četrtletne dividende za prvenstvene delnice, je preostalo še 124.842.000 dolarjev, t. j. 14.35 dolarjev na delnico. Od januarja do avgusta je bilo prodanih več kot tričetrtn milijon avtomobilov...

Maksim Gorki:

Otroška leta

8 Poslovenil dr. I. D.

»Dam mu dve kopejki.« je rekla babica in me odvedla v hišo.

V soboto pred večerjo me je nekdo pripeljal v kuhinjo, tam je bilo temno in tiho. Spominjam se trdno zaklenjenih vrat v veži in kuhinji, za okni pa sive mračnosti jesenskega večera, šumenje dežja. Pred črno pečjo je na široki klopi sedel jezni, samemu sebi nič kaj podobni Čiganeček: ded je stal v kotu pri vedru za vodo, jemal iz njega tanke šibe, jih primerjal in poskušal in zamahoval z njimi po zraku. Babica je stala nekje v temini; njuhala tobak in mrmljala:

»Kako je vesel... ta mučitelj...«

Jakobov Saša je sedel na sredi kuhinje, si trl oči s pestmi in kakor starikav berač zategoval:

»Odpustite, zavoljo Kristusa...«

Kakor leseni so stali za stolom otroci strica Mihajla, brat in sestra, drug pri drugem.

»Ko te nasekam, ti odpustim.« je rekel ded in potegnil dolgo, mokro šibo skozi pest. — »No, sleci hlače!«

Govoril je mirno, in ne zvok njegovega glasu ne premikanje dečkovo na škripajočem stolu ne drsanje babilnih nog — nič ni motilo spomina vredne tišine v kuhinjskem somraku pod nizkim zakajenim stropom.

Saša je vstal, odšel hlače, jih spustil do kolen, in držeč jih z rokami se nagnil ter opotekajoč se šel h klo-

pi. Gledati to, kako je šel, ni bilo lepo in tudi meni so se tresle noge.

Toda postalo je še hujše, ko je legel na klop z obrazom navzdol. Vanjka pa ga je privezal pod pazduho in okrog vratu s širokim robcem, se sklonil nad njim ter zgrabil s črnimi rokami njegove noge nad gležnji.

»Leksej.« me je poklical ded. »stopi bliže... No, komu pa govorim?... Glej, kako se seka... Enkrat!...«

Dvignil je roko in mahnil s šibo po golem telesu. Saša je zacvilil.

»Lažeš.« je dejal ded, »to še ne bo-li! Glej, takole bo boli bolelo!«

In udaril je tako, da je na telesu naenkrat zagorela in zatekla rdeča proga, bratranec pa je zatulil.

»Ali ni sladko?« je vpraševal ded, enakomerno dvigajoč in spuščajoč roko. »Ti ni všeč? To za naprstnik!«

Kadarkoli je zamahnil z roko, se je v mojih prsih vse dvignilo z njo vred: ko je roka padala, sem padal tudi jaz.

Saša je cvilil strašno tenko in odurno.

»Ne bo-o-om več... Sai sem povedal o prtu, sai sem povedal...«

Mirno kakor da bi bral psalter, je govoril ded:

»Kdor izblebete — se ne opraviči! Blebetevec prvi zasluži bič. Na, tu imaš še za prt!«

Babica je planila k meni, me zgrabila za roko in zakričala:

»Lekseja ne dam, ne dam, ti hudo-ba!«

Začela je tolči z nogo po fleh in klicati:

»Varia, Barbara...!«

Ded je skočil k njej, jo podrli na tla, me zgrabil in nesel h klopi. Jaz sem se branil, ruval njegovo rdečo brado, ga ugriznil v prst. Ded me je stiskal, me naposled udaril po obrazu in me vrgel na klop. Spominjam se njegovega krika:

»Priveži! Ubil ga bom!«

In spominjam se bledega obraza materinega in njenih široko odprtih oči. Tekala je okrog klopi in hropela:

»Papaša, ni treba!... Izpustite ga!...«

* * *

Ded me je nasekal, da sem izgubil zavest in nekaj dni sem bolehal ter se valjal s hrptom navzgor na široki, vroči postelji v majhni sobi z enim oknom in z rdečo, vedno gorečo svetilko v kotu pred množico svetih podob.

Dnevi tega bolehanja so bili za moje življenje velikega pomena. V teku njih sem silno dozorel in občutil nekaj posebnega. V teh dneh se je pojavilo v meni nemirno zanimanje za ljudi, in kakor da bi mi bili potegnili kožo z noga, je postalo srce neznosno občutljivo za vsako žalitev in za lastno ter tujo bolečino.

Predvsem me je zelo potrl prepir babičin z materjo: v tesni sobi je babica, črna in široka, fiščala mater v kot pred podobo in sikala:

»Zakaj ga nisi odnesla, a?«

»Prestrašila sem se.«

»Taka in zdrava! Sram naj te bo, Barbara! Jaz — starka, pa se ne bo-lim! Sram te nai bo!«

»Nehajte, mamaša: slabo mi je...«
»Ne, ti ga ne ljubiš, ni ti ga žal, sirote!«

Mati je temno in glasno odgovorila:
»Jaz sama sem sirota za vse življenje!«

Potem sta obe dolgo jokali in sedeli v kotu na skrinji. In mati je izpregovorila:

»Ko bi ne imela Alekseja, bi ušla, odpeljala bi se! Ne morem živeti v tem peklu, ne morem, mamaša! Ni-mam moči...«

»Kri ti moja, srce moje.« je šepetala babica.

Zapomnil sem si: mati ni močna; taka je kakor vsi, boji se deda. Na poti sem ji, da ne more ubežati od doma, kjer ji ni moči živeti. To je bilo zelo žalostno. Kmalu pa je mati res izginila od doma. Odpeljala se je nekam na obisk.

Kar naenkrat pa, kakor da bi bil skočil s stropa, se je pojavil ded, sedel na posteljo in me potikal po glavi z roko, ki je bila mrzla kakor led:

»Da si mi zdrav... Odgovori, ne bodi jezen!... No, kaj je?«

Zelo se mi je hotelo, suniti ga z nogo, toda bolelo je, če sem se premaknil. Zdel se mi je še bolj rdeč kakor je bil prej, njegova glava se je nemirno zibala sem in tja: svetle oči so nekaj iskale po steni. Vzel je iz žepa kozla iz poprnika, dva sladkorna rožiča, iaholko in večico z modrimi rozinami in položil vse to na blazino k mojemu nosu.

»Poglej, kaj vse sem ti prinesel!«

(Dalje prihodnjič.)

Mali oglasi, ki služijo posredovanju in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Okvirje za slike
najnovejših vrst dobiš le pri specialnem strokovnem zavodu Miho Vahtar, Maribor, Gosposka ulica 24 in 37. 427

Gonilni jermenj.
najboljše kakovosti, že strojno pretegnjeni, za mline, žage, mlatilnice, tovarne itd. kakor tudi šivalni in vezalni jermenj v zalogi pri IVAN KRAVOS, Aleksandrova c. 13. Zahtevajte ponudbo. 829

Sode od masti in zaboje
v večjem številu proda Nabavljalna za druga državnih uslužbencev, Maribor, Rotovški trg 2. 1164

Knjige veže
od priproste do umetniško dovršene ve-zave solidno in ceno atelje za umetno knjigoveštvo Miho Vahtar, Maribor, Gosposka ul. 24 in 37. 428

Hišnim gospodarjem
in vsem imejiteljem odvisnih stanovanj, praznih sob, lokalov na razpolago velika izbira reflektantov. Prijave sprejema brezplačno »Marstan«, Maribor, Koroška c. 10. 1147

Zaboje proda
Drago Rosina, Vetrinjska ul. 26, Maribor. 979

Specijalna delavnica
za črkoslikarstvo in soboslikarstvo, Fr. Ambrožič, Grajska ul. 2, Maribor. 1119

Šolske nahrbtnike
inačeneje na debelo ali drobno pri Ien Baloh, Vetrinjska 18. 951

Prevzamem štopanje perila
od navadnega do najfinejšega po nizkih cenah. Križman, Aleksandrova cesta 83. 813

Le specialist zamore strokovno popraviti Vaše pisalne stroje!

Mehanik Ivan Legat
Maribor 1101
Vetrinjska ul. 30
telefon int. 434

Zaloga novih in rabljenih pisalnih strojev

Motvoz (čapa). vrvi, gurti, galanterija, drobnarija, parfumerija itd. na debelo in na drobno se dobi pri trvdki

Drago Rosina - Maribor
Vetrinjska ulica 26 1151

Kupujem divje kostanje
ter plačam najvišjo dnevno ceno.
Veletrgovina s surovinami IVAN SLUGA
Maribor, Tržaška cesta 5 1158

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Radi opustitve trgovine
se vse blago po zelo znižanih cenah
razprodaja

pri
Jos. Karničnik
Slovenska ulica 10
Ne zamudite te prilike!

Klobuke
čevle, obleke i. t. d.
kupite najugodnejše pri
Jakobu Lah, Maribor
samo Glavni trg šte. 2

Spominjajte se CMD!

Din 199.—

čevlji s spono lakasti in v modnih barvah pri

Anici Traun
Grajski trg 1 870

POZOR! POZOR!

Krojači, šivilje, čevljarji,
ako Vam Vaši stroji nagaajo obrtnike se na specialno mehanično delavnico **Justin Gustinčič**, Tattenbachova ulica šte. 14, ker ima ista specialni oddelek za popravila strojev vseh vrst. 937

Stare avtomobil'ske plašče 1132

vseh dimenzij razen polnih (Vollgummi) kupuje v vsaki količini **Rafael L. Pesach, Sarajevo, Kundurđiluk ulica 13.**

Vse oblačilne predmete

Na obrokel nudi Na obrokel
L. Ornik, Koroška c. 9
Maribor 1103

Velika izbira jesenskega sukna za plašče in obleke!

Moderno urejena mehanična delavnica

z električnim pogonom za popravila navadnih in motornih koles s posebnim oddelkom za popravila šivalnih in pisalnih strojev, otroških vozičkov, gramofonov itd. itd.

Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14

se cenj. občinstvu najtopeje priporoča.